

29.9.2024 19. helluntain jälkeinen sunnuntai

Päivän epistola

”Herran Jeesuksen Jumala ja Isä, joka on ikuisesti ylistetty, tietää etten valehtele. Damaskoksessa kuningas Aretaksen alainen päällikkö antoi vartioida kaupunkia pidättääkseen minut, mutta minut laskettiin muurinaukosta korissa alas, ja niin pääsin pakenemaan hänen käsistään. Minun on pakko kerskailla, vaikkei siitä hyötyä olekaan. Siirryn nyt näkyihin ja Herran ilmestyksiin. Tunnen erään Kristuksen oman, joka neljätoista vuotta sitten temmattiin kolmanteen taivaaseen. Oliko hän silloin ruumiissaan vai poissa siitä, en tiedä, sen tietää Jumala. Ja tästä miehestä tiedän, että hänet temmattiin paratiisiin ja hän kuuli sanoja, joita ihminen ei voi eikä saa lausua. Oliko hän ruumiissaan vai poissa siitä, en tiedä, sen tietää Jumala. Tästä miehestä minä kerskailen, itsestäni en, paitsi heikkoudestani. Vaikka tahtoisinkin ylpeillä, en olisi mieleton, sillä puheeni on totta. Sitä en kuitenkaan tee, jottei kukaan ajattelisi minusta enempää kuin hän minusta näkee tai kuulee. Jotta nämä valtavat ilmestykset eivät tekisi minua ylpeäksi, olen saanut pistävän piikin ruumiiseeni, Saatanan enkelin kurittamaan itseäni, etten ylpistyisi. Olen kolme kertaa pyytänyt Herralta, että pääsisin siitä. Mutta hän on vastannut minulle: ”Minun armoni riittää sinulle. Voima tulee täydelliseksi heikkoudessa.” Sen tähden ylpeilen mieluummin heikkoudestani, jotta minuun asettuisi Kristuksen voima.” (2. Kor. 11: 31 – 12: 9)

Ennen tämänpäiväistä tekstiä Paavali kirjoitti ivailleen itselleen. Hyvä esimerkki itselleen nauramisesta on maininta ”suuresta apostoli Paavalista”, joka pakenee Damaskoksesta korissa. Näin Paavali osoittaa nöyryytensä. Tapahtuma, josta hän kirjoitti, voidaan ajoittaa noin vuoteen 39.

”Herran ilmestyksiin” tarkoitetaan ”Herran antamia ilmestyksiä”. ”Tunnen erään” tarkoittaa Paavalia itseään. Hän ei halua kerskua nähneensä ilmestyksen, vaan ilmaisee asian kiertoteitse. Paavali ajoittaa tapahtuman sanoilla ”neljätoista vuotta sitten”. Tapahtuman ajoittaminen korostaa sen todellisuutta. ”Temmattiin paratiisiin” on passiivissa, toimijana on siis Jumala. Tällaiset kokemukset ”matkasta toiseen maailmaan” ovat yleisiä lopun aikaa käsittelevissä kirjoituksissa. ”Kolmas taivas” määritellään tässä yhteydessä paratiisiksi. Juutalaisessa kirjallisuudessa on erilaisia arvioita ”taivaiden” määrästä. Paavali ei saa eikä voi ilmaista kuulemaansa.

Paavali voi kerskailla tämän miehen kokemuksesta, itsestään hän ei halua kerskailla, paitsi omasta heikkoudestaan. ”Jottei kukaan ajattelisi minusta enempää kuin hän minusta näkee tai kuulee”. Ainoa

asia, millä voidaan arvioida apostolia, on se, miten hän julistaa Kristuksesta, miten hän käyttäytyy ja miten hän puhuu.

”Pistävä piikki” tarkoittaa yleensä juutalaisuudessa ruumiillista, paholaisen aiheuttamaa sairautta. Tässä yhteydessä se tarkoittanee vihollista (vrt. 4. Moos. 33: 55). Se voitaisiin yhdistää tekstiämme edeltävään luetteloon vaivoista, joita Paavali on matkoillaan kohdannut (2. Kor. 11: 24 – 28). Todennäköisesti Paavali viittaa asiaan, josta hän kirjoitti hivenen aikaisemmin (2. Kor. 11: 14 – 15) ja piikit tarkoittavat ”Saatanan palvelijoita”, jotka toimivat seurakunnan sisältä häntä vastaan.

Paavali on kolmesti ”pyytänyt Herralta”, että hän pääsisi niistä eroon. Muoto antaa käsityksen, että enää hän ei pyydä vapautusta näistä ”piikeistä”. Herran vastaus on: ”Minun armoni riittää sinulle. Voima tulee täydelliseksi heikkoudessa.” Kyseessä on Jumalan voima, joka voi vaikuttaa ”heikon ihmisen” kautta.

Päivän evankeliumi

”Niin kuin te tahdotte ihmisten tekevän teille, niin tehkää te heille. Jos te rakastatte niitä, jotka rakastavat teitä, mitä kiitettävää siinä on? Syntisetkin rakastavat niitä, joilta itse saavat rakkautta. Jos te teette hyvää niille, jotka tekevät hyvää teille, mitä kiitettävää siinä on? Syntisetkin tekevät niin. Ja jos te lainaatte niille, joiden uskotte maksavan takaisin, mitä kiitettävää siinä on? Syntisetkin lainaavat toisilleen, kun tietävät saavansa takaisin saman verran. Ei, rakastakaa vihamiehiänne, tehkää hyvää ja lainatkaa, vaikka ette uskoisikaan saavanne takaisin. Silloin teidän palkkanne on suuri ja te olette Korkeimman lapsia, sillä hän on hyvä kiittämättömille ja pahoille. ”Olkaa valmiit armahtamaan, niin kuin teidän Isännekin armahtaa.” (Luuk. 6: 31 – 36)

Matteuksen evankeliumissa on ilmaistu sama asia hieman eri sanoin ja ilman tarkentavaa selitystä (Matt. 7: 12). Kyseessä on ns. kultainen sääntö, joka tunnetaan monissa uskonnoissa. Se on myös osa juutalaisuutta ja kristinuskoa. Säännön jälkeisessä tulkinnassa näkyy Luukkaan opetus pakanakristillisille seurakunnilleen. Nämä tulkitsivat käskyä vastavuoroisuuden mukaan ottaen mallia omasta kulttuuristaan. Luukas tuo siihen toisen näkökulman. Hän kehottaa seurakuntalaisiaan samaistumaan toisen ihmisen asemaan ja korostaa lähimmäisen rakastamista.

Vastavuoroisuuden mukaan johonkin saatuun asiaan vastattiin ”samalla mitalla”. Luukas toteaa, että tässä ei ole mitään kiitettävää. Hän kehottaa tekemään hyvää ilman ajatusta vastavuoroisuudesta. Silloin toteutuu oikea rakastaminen ja silloin ihminen voi saada ”palkan”. Samasta asiasta Luukas

kirjoittaa myöhemmin, kun Jeesus kehottaa talon isäntää kutsumaan pitoihin ”köyhiä ja raajarikkoja, rampoja ja sokeita”, ei veljiä, ystäviä ja sukulaisia, jotka vastavuoroisesti kutsuvat kutsujan omiin pitoihinsa (Luuk. 14: 12 – 14) Tässä yhteydessä Jeesuksen sanojen mukaan palkka tulee, ”kun vanhurskaat herätetään kuolleista”.

Esimerkin oikeasta toiminnasta antaa Jumala, joka ”on hyvä kiittämättömille ja pahoille”. Hänen esimerkkinsä mukaan meidän tulee ”armahtaa”. Armoa kukaan ei ansaitse, vaan se on Jumalan vapaa toiminta ilman mitään pakottavaa syytä. Tällaiseen armahtavaisuuteen meitä kutsutaan.